

Dominik Żuk, ob. Stefan Swida, ob. Stanisław Osierko.

PROWINCJA.

MIŃSK.

Z Rady miejskiej. Na poniedziałkowym posiedzeniu Rady miejskiej uchwalono poczynić starania o otwarcie drugiego oddziału pocztowo-telegraficznego przy ul. Zacharzewskiej, między nowym kościołem a cerkwia koleją, oraz o zredukowanie opłaty za telefony do 50 rb. rocznie dla osób prywatnych i 60 rb. dla instytucji. Obecnie płaci się w Mińsku po 60 i 75 rb.

Przepełnienie szpitala ziemskiego gubernialnego jest tak wielkie, że w ostatnich czasach nie przyjmowani są chorzy wenyzerii.

Przeszło 150 wyborców do Rady miejskiej straciło swe prawa wyborcze wskutek podniesienia cenzusu o 50 pr. Zamiast 600 dawnych, obecna liczba wynosi około 500 wyborców.

Nowe Świeciany (kor. wł.).

Dziwne porządki panują na podziemiach świeciańskiej. Zeszłego miesiąca pociąg wojskowy, wyprowadzony z Postaw, rozzerwał się w drodze między Hodeńskimi i Rozłogami z powodu nadmiernej liczby wagonów. Nadkonduktor żądał telefonicznie drugiej lokomotywy na pomoc i, słownie do przepsiań w dalszych, nie miał prawa ruszyć z miejsca. Jednak, odwołując się do rezerwy lokomotyw i kazał maszyniście jechać, a skutkiem był taki, że pociąg w drodze zderzył się z dźwigą na pomoc lokomotywy. Szczęściem skończył się jedynie na zepsuciu niektórych części lokomotywy.

Niedawno wyprowadzono z Nowych Świeciany do Lutyń powoz towarowy, który na stacji Świeciana manewrował maszynista Olechnowicz, prowadzący pociąg, był widocznie obecny, lecz nieprzystojny, skoro, nieczekając na sygnał do odjazdu, z samą lokomotywą pojechał do Lutyń, zostawiając wagony i konduktorów w Świeciana.

Ognedaj zaś na 22-jej wiosnie przed Nowo-Swieciański powoz pasażerski stał trzy godziny z powodu odzwania się lokomotywy od tendra i tylko cudem maszynista i pomocnik jego nie przypaścił tego życia. Na zapytanie nasze o przyczynę niebывалego na kolei zdarzenia się lokomotywy, maszynista Szachat odpowiedział, że w depot dali jemu lokomotywę z jednej serii, a tender z innej, nie pażując do siebie, a wskutek takiego niedbalstwa i lekkceważenia najwięcej niebezpieczeństwo, który na następnym przystanku do Wilna i Dyncburga musieliby czekać kilka godzin w Nowych Świeciana.

Oszmiana (kor. wł.).

Handel miejski spożywa prawie wyłącznie w rękach żydowskich. W Ryńku jest 1 sklep katolicki i 59 żydowskich, przy ul. Zaprawskiej — 2 katol. (w tam sklep udziałowy) i 20 żyd., przy ul. Holzajskiej — 1 katol. i 5 żyd., przy ul. Wileńskiej niema żadnego sklepu katolickiego i jest 20 żydowskich. Ogółem ze 106 sklepów zaliczamy 4 są katolickie, reszta 102 żydowskie. Nie hełmamy pod uwagę drobnych „kramarzy” zarówno chrześcijańskich jak i żydowskich. Znaczący należy, że przed laty około 20 nie mieliśmy w Oszmianie ani jednego handlu katolickiego.

Mamy też 3 księgarnie wyłącznie żydowskie, do których czasem oprócz elementarza polskiego i katechizmu zabłądzi „Kucharka litewska” lub „Sekretarz dla zachochanych”.

Na ostatniej sesji wyjazdowej sądu okręgowego wileńskiego został skazany na 2 rb. kary włościanin Subocz na „samowolne” wydanie zboża, włościanom, którzy nie mieli czem siac, z zawadywanego przez magazynu zbożowego włościańskiego.

Uczeń o którego tajemniczym zaginięciu donosiliśmy przed paru tygodniami, nadesłał list do rodziców z — Rygi.

Bieżąc Litewski.

Przed kilku dniami podczas przedstawienia amatorskiego wesolej komedijki Dobrzajńskiego p. t. „Złoty szkielet” kilka młodych żydów tak zaczęło halasować, że policja wyprowadziła ich z teatru. Następnie żydzi uślawiali włączyć za kulisy, lecz tutaj ich powitano kijami.

Kowno.

W sobotę 17 (20) b. m. w sali teatralnej br. Thilmannów odbędzie się wieczór dramatyczny-muzyczny na rzecz chorego członka rz.-kat. T-wa robotników im. św. Józefa. Na program składa się sztuka w jęz. polskim p. t. „Pan Cheiwiś” czyli „Skany dwa razy traci” i popis orkiestry na balachajkach, poczem nastąpią tańce i zabawy.

Nazajutrz w niedzielę w tymże lokalu odbędzie się walne zgromadzenie polskiego T-wa „Jutrzenka” w celu wybrania Komisji likwidacyjnej.

Poniewież.

Budowa nowego mostu na rzecę Nietwinę pod Poniewieżem rozpoczęła się na wiosnę r. 1911. Plan i kosztorys już są sporządzone.

Smilgi, pow. poniewieski (kor. wlasna).

W majątku Pozzarnie w parafii Smilgowskiej podczas młócenia w d. 17 (20) b. m. pokłócił się jeden z parobków z maszynistą i przebił go widelniami. Życie maszynisty w niebezpieczeństwie.

Antoni Grygorowicz.

ze wszystkich sfer społecznych, co świadczy dobitnie o zainteresowaniu pracą naukową w kraju. Świeżo zaś złożyli Towarzystwu 20 tys. rb. profesorowie i uczniowie Szkoły Głównej na fundusz jej imienia.

Następnie Bronisław Chlebowski wygłosił odezwy o Szkole Głównej i jej znaczeniu w życiu narodowym.

Wieczorem w Resursie Kupieckiej odbył się uroczysty obchód, mianowicie zebranie wychowawców Szkoły Głównej z udziałem kilku b. profesorów oraz zaproszonych gości. Zebranie zajął mieniasz Ludwik Małkowski, wyznając wielkie kulturalne zadanie Szkoły. Następnie zabrał głos, już podczas uczył, Aleksander Świętochowski, mówiąc o Szkole Głównej, jako o krzewicielce woli polskiej. Z kolei przemawiał dr. H. Nusiński, p. Edmund Janowski, poseł Al. Parczewski, prof. Baudouin de Courtenay, hr. Józef Potocki, K. Lutosławski, A. Janowski i wielu innych. Nastrojów podczas uczył panował bardzo uroczysty.

Handel polski w Warszawie. Bojkot żydów, gorliwie propagowany przez całą ludność Warszawy, w tej liczbie przez służące, przyczynił się ogromnie do ożywienia handlu polskiego. Z uznaniem podnieść należy, że kupcy polscy zrozumieli, iż zadaniem ich dzisiaj jest dokończyć wszelkich starań, by dzisiejszy zapal publiczności nie ostrył i by ogół się przekonał, że kupowanie u swoich nie pograża straci maleńkich. „Gazeta Poranna” donosi, że ceny mięsa w jatkach chrześcijańskich w Warszawie zostały obniżone oraz że również wiele magazynów polskich zwiększyło niższe ceny, rachując na zysk ze zwiększonego obrotu. Fakty podobne uprawniają do nadziei, że ruch obecny trwać przyniesie owoce.

Bojkot Rozpoczęty w Warszawie bojkotowanie żydów, jak pisał dziennik miejscowy, zaczyna się odczuwać w Kijowie. Kilka reprezentacji polskich, które były dotychczas w reku żydów, powierzone polakom. Miejscowi kupcy żydzi, którzy mają stosunki z firmami polskimi, zostali zawiadomieni, że ograniczono im kredyt.

Zarządony „Moment” warszawski donosi: W piątek w hali przy rybach aresztowano dwie elegancyjne ubrane damy. Agitowały one, aby nie kupować u żydów.

Komisja współdzielcza. Na zjeździe przedstawicieli spółek pieniężnych w Czestochowie wyrażono jednoznacznie pragnienie, by wszystkie instytucje, zajmujące się popieraniem ruchu na polu spółnictwa pieniężnego złączyły się z komisją współdzielczą i zgodnie objęły kierownictwo nad sprawami, dotyczącymi życia i rozwoju instytucji kredytowych współdzielczych. Zyczenie to, dzięki usilowaniom prezydium komisji i dobrej woli przedstawicieli centralnego Towarzystwa spółdzielczego „Towarzystwo kooperatywnych”, zostało spełnione. Pojazd został zatrzymany w biegu. Gdy konduktorzy wyskoczyli z wagonów dla skontaktowania przyczyny alarmu, zostali oni otoczeni, przez zamaskowanych bandytów i internowani w przedziałach służbowych. Pozem czterech nastąpiło z rewolwerami w reku obchodzą po kolei wszystkie przedziały w wagonach, zmuszając podróżnych do oddania im, pod groźbą śmierci, posiadanych pieniędzy. Wystraszeni podróżni oddawali posiadane sumy. Połoch, wynikły między pasażerami, dał napastnikom obfity łup, gdyż oddawano im wszystko, co każdy przy sobie posiadał, byle uniknąć więzienia. Wskazywali na niepospodzielanych wyszczepieli. Podług zeznań konduktorów, napastnicy, jako dobrze obznajmieni z przepisami kolejowymi, należą do niewątpliwie do sfer urzędniczych, blisko stojących kolei.

Niepowodzenia instruktorów rządowych. „Cholmajska Ruś” uskarża się, że włościanie prawosławni w Chełmszczyźnie nie garną się wcale do kulisy, a wręcz odciągają, z pomocą sił baskulek. Ze składów moskiewskich sprawozdano siewniki, ale maszynę te okazały się niezdadne na roli chełmskiej i włościanie z nich nie korzystają. Podobny los spotkał i inne maszyny. Z powodu szlachowiny instruktorzy rządowi nie mogą zakładać ogrodów i dawać porad w sprawie innych lepszych rolnych.

Neofrankiel. Jeden z lekarzy żydów utworzył nową sekte, mającą na celu masowe przejście żydów na wiarę katolicką. Dwie rodziny z posterka nowotworzonej sekty przyjęły wczoraj chrzest święty.

Magnetyzm ziemni. W porze obecnej w okolicach Plocka odbywają się szczegółowe badania nad magnetyzmem ziemni. Pomiary czyni p. Kalinowski, kierownik laboratorium fizycznego, przy warszawskim muzeum przemysłu i rolnictwa. Badania powyższe, podjęte z inicjatywą znanego instytutu Carnegie'go, prowadzone są obecnie na całym świecie. W Królestwie p. Kalinowski badać będzie magnetyzm ziemni w 300 punktach.

Z sa kordonu.

Fundusz obrony narodowej. Na wiecu inowrocławskim, o czem już pisaliśmy, uchwalono stworzyć fundusz obrony narodowej. „Dziennik Poznański” omawiając to uchwały, zaznacza: Na ten cel potrzebne około sześć tysięcy bardzo znaczne, sięgające setek tysięcy. Należy głębiej, to dopiero po wstąpieniu kwota 400,000 marek. Społeczeństwo nieraz składało dowody ofiarności, tym razem jednak trzeba będzie bardzo energicznie wziąć się do rzeczy. Zwłaszcza konieczne będzie zreformowanie dotychczasowego systemu składek, gdyż ofiary najbogatszych tylko celu nie osiągną, trzeba zdemokratyzować ofiarności, tak, aby każdy przyczynił się choć najmniejszą sumą. Nie umniejsza to, oczywiście, o bowiązków najzamożniejszych, aby świeżym przykładem. Należy także, jak kończy „Dziennik”, skoncentrować całą ofiarność na tym jednym celu, aby nie rozstrzelali się.

W interesie przemysłu polskiego. Redakcja „Przeglądu Kupieckiego”, wychodzącego w Poznaniu (ul. św. Marcina 68), nawołuje kupców i przemysłowców polskich do energicznej walki z przemysłem i handlem obcym. W odezwie, rozesłanej do pism, „Przegląd Kupiecki” ogłasza, co następuje:

„Aby do walki tej zagrześć bezpośrednio pionierów w osobie kupców naszych, wydajemy, jako najstarsze wyznaczniki, kupiectwa poznańskiego, zeszłego dnia 15 (16) grudnia r. b. Część redakcyjną będzie dorobowa, bo nie szczytnym trudów, byle trafić do serc wszystkich, byle przekonać ich i zachęcić do wytrwałej walki.

„Porę obecną uważamy za najodpowiedniejszą, by nawiązać handlowe stosunki zamienne między Poznań-

skiem, Królestwem, a Galicją. Cechmy w czyn zamienić głoszone teoretyczne systemy społecznej ekonomii narodowej, pragnięcie ścisłe, wzywać, łączące trzy zaborcy, by rozbrzmiewało jedno hasło: Gdzie kupiec-polski, tam przemysł polski.

„Aby zapoczątkować taki serdeczny, z patriotyzmu wypływający kontakt, wskazywamy w osobnym artykule na polskie fabryki Galicji i Królestwa.

„Apelujemy więc do wszystkich naszych fabryk polskich i hurtowni zakonordowanych, by zechcieli skorzysnąć z okazji i zamieszać w spomnianym zeszłym inzerat, któryby o zakresie wytwórczości danej firmy informował. Aby dać większą rekojmie powodzenia, gotowi jesteśmy postarać się o dzielnego agenta, któryby reprezentował naszych eksporterów i w ten sposób zrealizował projekt nawiązania stosunków wzajemnych.”

Letnia siedziba biskupów krakowskich. W pałacu biskupim w Krakowie został podpisany akt darowizny, mocą którego ks. Zuzanna Czartoryska, spełniająca wolę swego zmarłego męża, ś p. Marelego ks. Czartoryskiego, oddaje po wieczne czasy biskupstwu krakowskiemu pałac letniej rezydencji pałac w Woli Justowskiej wraz z 18 morgowym parkiem i ogrodem oraz ze wszystkimi należącymi do budynku. Imieniem księcia biskupów krakowskich przyjął darowiznę ks. biskup Adam Sapieha.

Z Rosji.

Wykonanie wyroku. W Sewastopolu wykonany został wyrok śmierci nad jedenastu marynarzami, skazanymi w procesie o przygotowywanie powstań w flocie czarnomorskiej. Poza tym pięciu skazanym kara śmierci zamieniona została na bezterminowe roboty ciężkie. Poza tym 400 marynarzy, zamieszanych w tej sprawie, zostało na rozkaz ministerjum marynarki przeniesionych do floty bałtyckiej i na Daleki Wschód.

Zjazd postępców. W Petersburgu odbywa się obecnie zjazd postępców rosyjskich. Postępcy opowiadają się na zjeździe za przeprowadzeniem zmian w odnawianiu wyborów do Dumy, za odpowiedzialnością ministrów, zniesieniem praw wyjątkowych, rozszerzeniem kompetencji Dumy, za wolnością związków i zebrań. W stosunku do innych narodowości deklarują postępcy zniesienie ograniczeń narodowościowych, oraz domagają się zachowania odrębności kulturalnych poszczególnych narodów, wchodzących w skład państwa, ich mowy i religii.

Szezegóło napadu na pociąg. W uzupełnieniu wiadomości o napadzie bandytów na pociąg kurjorski w pobliżu stacji „Razdory” na południu spódzkiej, Towarzystwo kooperatywnych, zostało spełnione. Pojazd został zatrzymany w biegu. Gdy konduktorzy wyskoczyli z wagonów dla skontaktowania przyczyny alarmu, zostali oni otoczeni, przez zamaskowanych bandytów i internowani w przedziałach służbowych. Pozem czterech nastąpiło z rewolwerami w reku obchodzą po kolei wszystkie przedziały w wagonach, zmuszając podróżnych do oddania im, pod groźbą śmierci, posiadanych pieniędzy. Wystraszeni podróżni oddawali posiadane sumy. Połoch, wynikły między pasażerami, dał napastnikom obfity łup, gdyż oddawano im wszystko, co każdy przy sobie posiadał, byle uniknąć więzienia. Wskazywali na niepospodzielanych wyszczepieli. Podług zeznań konduktorów, napastnicy, jako dobrze obznajmieni z przepisami kolejowymi, należą do niewątpliwie do sfer urzędniczych, blisko stojących kolei.

ODNALEZIENIE PROCHASKI. Wiedeń. Konsul Prochaska przybył do Skopje i odbył konferencję z konsulem Edlem. Wynik tej konferencji nie jest tu jeszcze wiadomy. Wobec tej wiadomości upadają pogłoski o zamordowaniu Prochaski.

ROKOWANIA POKOJOWE. Berlin. Berliński korespondent „Daily Express” donosi, że cesarz Wilhelm rzekomo otrzymał pismo ode świątelnika, w którym sultan prosi go o pośrednictwo w sprawie rokowań o zawieszenie broni z Bułgarią. Sultan przypomina cesarzowi dawne przyjazne stosunki między Berlinem, a Konstantynopolem.

Konstantynopol. W środę rano zebrała się rada ministrów, aby powziąć ostateczną decyzję co do warunków bułgarskich, gdyż w południe upływa termin zawieszenia broni. Podobno w ostatniej chwili delegaci bułgarscy zrezygnowali z żądań, aby wojska tureckie cofnęły się z linii Czataldzy. O ile Bułgaria nie poczyna dalszych ustępstw zerwanie rokowań jest nieuniknione.

Szansę tureckie w ostatnich dniach poprawiły się znacznie, nadeszły bowiem nowe transporty żywności i amunicji. Należy oczekiwać energicznej akcji tureckiej.

ZWROT W POLITYCE TURECKO-KIEL. Parvz „Journal”, zamieszcza artykuł swego korespondenta z Konstantynopola, z którego wynika, że Turcy wskutek ostatnich sukcesów na linii Czataldzy, przybrali energiczne stanowisko wobec mocarstw i zażądali wycofania europejskich oddziałów i odplynięcia obcych okręgów wojennych. Korespondent zaznacza zupełny zwrot w polityce Kiamilpaszw. Wielki wezyr, od lat przyjaciela Anglii i jej zwolennik, zaczyna odsuwać się od trójporozumienia, przypisując winę za klęskę Turcji, rządowi francuskiemu i na dobre kotałaje z Niemcami. Te ostatnio udeżyli Turcji poczynek 60-miljonowej i wysłały 16 oficerów sztabu generalnego do obozu tureckiego na linii Czataldzy.

Parvz „Liberte” donosi, że Niemcy i Austria zagwarantowały Turcji, iż Bułgario nie wejdą do Konstantynopola. Turcja zaś zatrzymuje część posiadłości europejskich.

ZAPROSIENIE NA TRON. Bukareszt. Deputacja bejów albańskich prosiła króla Karola rumuńskiego o osadzenie na tronie niezawisłej Albanji rumuńskiego następcę tronu. Następcą tronu w Rumunii jest ks. Ferdynand, drugi syn brata króla Karola, mający obecnie 47 lat. (Przyp. Red.).

POD DURAZZO. Sofja, W poniedziałek wieczór armia serbska dostała się do miejscowości Mitoli, odległej o kilka godzin marszu od Durazzo.

siła nazwę „grupa umiarkowanych pracowniców”. Oprócz pracowniców, będą do niej wzwani bezpartyjni i neutralhardoccy. Jako przywódę i przewodniczącą nowej grupy, wymieniają p. Bałaszowa.

Stronictwa wobec wyborów do prezydium. Nationaliści żądają, by prezesem Dumy został obrany członek ich frakcji, przyczem wystawiają na preesa kandydaturę Bałaszowa. Październikowcy pretendują do stanowiska sekretarza i pierwszego pomocnika sekretarza. Kadeci wezmą udział w wyborach prezydium, nie stawiając żadnych swoich kandydatów. Trudowicy i socjaldemokraci nie wezmą udziału w tych wyborach.

Narady nacionalistów. Posłowie, należący do frakcji nacionalistów, upowładni posłów Bałaszowa, hr. Bobrinskiego i Wietczyzna do porozumiewania się z innymi stronictwami w Dumie. Uchwalono poza to zawrzeć blok z umiarkowaną prawicą oraz polecono wybranym delegatom pertraktować z październikowcami w celu utworzenia większości w Dumie.

Ministerjum marynarki zamierza natychmiast po wyborach prezydium Dumy zwrócić się do tegoż z prośbą o niezwłoczne rozpatrzenie budżetu min. marynarki w celu uniknięcia zwłoki z budową nowych sił morskich.

Wojna na Bałkanach.

OSTATNIE WIADOMOŚCI. (Telegramy specjalne „Kurjera Litewskiego”).

ZATARG AUSTRO-SERBSKI. Wiedeń. Następca tronu odbył dłuższą naradę z cesarzem austriackim. Uchwalono wyzerpać wszelkie środki, które prowadzić mogą do pokojowego załatwienia zatargu z Serbią. Linja wytyczną dla stanowiska Austrii ma być stanowiące podtrzymanie dotychczasowych żądań. Również w sprawie ewentualnej konferencji postanowiono zgodzić się na nią o tyle tylko, o ile wszystkie mocarstwa zgodzą się przed tem na tak zwane minimalne postulaty Austrii.

Wiedeń. Wszyskie rezerwy austriackie w Konstantynopolu otrzymały rozkaz natychmiastowego powrotu.

Budapeszt. Odbyło się posiedzenie Rady ministrów, na którym uchwalono przepisy na czas położenia wyjątkowego, które mają być wprowadzone natychmiast w razie wybuchu wojny. Od środy w tutejszej drukarni wojskowej zajęte jest tylko wojsko. W Wiedniu odbędzie się ważna narada wojskowa, na którą wyjechał dzisiaj rano węgierski minister obrony krajowej.

ODNALEZIENIE PROCHASKI. Wiedeń. Konsul Prochaska przybył do Skopje i odbył konferencję z konsulem Edlem. Wynik tej konferencji nie jest tu jeszcze wiadomy. Wobec tej wiadomości upadają pogłoski o zamordowaniu Prochaski.

ROKOWANIA POKOJOWE. Berlin. Berliński korespondent „Daily Express” donosi, że cesarz Wilhelm rzekomo otrzymał pismo ode świątelnika, w którym sultan prosi go o pośrednictwo w sprawie rokowań o zawieszenie broni z Bułgarią. Sultan przypomina cesarzowi dawne przyjazne stosunki między Berlinem, a Konstantynopolem.

Konstantynopol. W środę rano zebrała się rada ministrów, aby powziąć ostateczną decyzję co do warunków bułgarskich, gdyż w południe upływa termin zawieszenia broni. Podobno w ostatniej chwili delegaci bułgarscy zrezygnowali z żądań, aby wojska tureckie cofnęły się z linii Czataldzy. O ile Bułgaria nie poczyna dalszych ustępstw zerwanie rokowań jest nieuniknione.

Szansę tureckie w ostatnich dniach poprawiły się znacznie, nadeszły bowiem nowe transporty żywności i amunicji. Należy oczekiwać energicznej akcji tureckiej.

ZWROT W POLITYCE TURECKO-KIEL. Parvz „Journal”, zamieszcza artykuł swego korespondenta z Konstantynopola, z którego wynika, że Turcy wskutek ostatnich sukcesów na linii Czataldzy, przybrali energiczne stanowisko wobec mocarstw i zażądali wycofania europejskich oddziałów i odplynięcia obcych okręgów wojennych. Korespondent zaznacza zupełny zwrot w polityce Kiamilpaszw. Wielki wezyr, od lat przyjaciela Anglii i jej zwolennik, zaczyna odsuwać się od trójporozumienia, przypisując winę za klęskę Turcji, rządowi francuskiemu i na dobre kotałaje z Niemcami. Te ostatnio udeżyli Turcji poczynek 60-miljonowej i wysłały 16 oficerów sztabu generalnego do obozu tureckiego na linii Czataldzy.

Parvz „Liberte” donosi, że Niemcy i Austria zagwarantowały Turcji, iż Bułgario nie wejdą do Konstantynopola. Turcja zaś zatrzymuje część posiadłości europejskich.

ZAPROSIENIE NA TRON. Bukareszt. Deputacja bejów albańskich prosiła króla Karola rumuńskiego o osadzenie na tronie niezawisłej Albanji rumuńskiego następcę tronu. Następcą tronu w Rumunii jest ks. Ferdynand, drugi syn brata króla Karola, mający obecnie 47 lat. (Przyp. Red.).

POD DURAZZO. Sofja, W poniedziałek wieczór armia serbska dostała się do miejscowości Mitoli, odległej o kilka godzin marszu od Durazzo.

(Telegramy nocne Agencji Petersb.).

WYJASNIENIE KANCLERSKIE.

Berlin. Kanclerz Rzeszy z powodu interpelacji w sprawie polityki zewnętrznej oświadczył w parlamencie, że w przyszłym tygodniu da wyjaśnienia parlamentowi.

USPOKOJENIA.

Wiedeń. Podług doniesień „Polskiego Koresp.” komisja bankowa Kola polskiego uchwaliła zwrócić się do społeczeństwa polskiego w Galicji z kategorycznym protestem przeciwko masowemu wycofaniu wkładów z kas oszczędności i banków. Komisja oświadcza, że obawy komplikacji wojennych są bezzasadne, przeciwnie, wzmożeniu się szanse utrzymania pokoju.

AUDJENCJE.

Wiedeń. Gazety donoszą, że cesarz Franciszek Józef przyjmował na oddzielnych, długich audjencjach następcę tronu arcyksięcia Franciszka Ferdynanda, ministra wojny, naczelnika sztabu generalnego, ministra honorów, a w końcu hr. Berchtolda.

W ADRJANOPOLU.

Sofja. W Adrijanopolu pali się dzielnica około meczetu sultana Solimana. Zbiegły do bułgarskich doktor, ormianin, opowiada o sytuacji rozpaczej. W mieście mnóstwo chorych, głód. O ile bułgarscy przyspuszczą energiczny szturm, garnizon fortecy podda się.

W SALONIKACH.

Saloniki. Konsulat niemiecki ogłosił, że z polecenia rządu niemieckiego obejmuje protektorat nad poddanyymi tureckimi. Brak prawidłowej komunikacji bardzo utrudnia woliwa na stosunki miejscowe. Handel w zupełnym zastoju. Należąca do T-wa Austriackiego kolej żelazna do Europy, znajduje się w pewnej części pod zarządem greków, w pewnej pod zarządem serbów. Wprowadzenie ruchu normalnego utrudnione. W niektórych tylko dystansach rozpoczął się ruch pasażerski.

TELEGRAMY

„Kurjera Litewskiego”. Telegramy Ag. Petersburskiej.

Z dnia 14 (27) listopada. „DZIEŃ SŁOWIAŃSKI”.

Kiów. Odbył się „Dzień słowiański”. Sprzedano na korzyść słowian 400 tysięcy znaczków z emblematem „Wschodzące gwiazdy wolnej Słowiańszczyzny”. Ze sprzedaży osiągnięto kilkadziesiąt tysięcy rubli.

ZA ŁAPOWKI.

Odesa. Architekt miejski Schmidt, oskarżony o wymuszanie łapówek od właścicieli domów, skazany został na rok rot arestańskich i grzywny 500 rubli.

TRZĘSIENIE ZIEMI.

Tyflis. W d. 14 (27) o godzinie 5 m. 52 rano dało się odczuć dwusekundowe, dosyć silne trzęsienie ziemi.

CHUNCHUZI.

Charbia. Mieszkańcy stacji Maikop podali prośbę o obronę przed chunchuzami, którzy palą wieś okoliczną, zabijają mieszkańców, rabują i grożą ludności rosyjskiej.

PREZES KEMPF.

Berlin. Były prezes parlamentu, Kempf, ponownie wybrany został na to stanowisko 190 głosami.

LOKAUT.

Grels (Saksonia). Dziesięć tysięcy robotników w fabrykach sasko-lotańskich zostało pozbawionych pracy z powodu lokautu pracodawców.

ZAPRZECZENIE.

Parvz. „Ag. Havasa” upoważniająco została przez ministra wojny do zaprzeczenia pogłoskom o powołaniu zapasowych. Pogłoski te wynikały z powodu omyłki brygadiera żandarmerji pogranicznej, który utworzył kopertę z papierami, tytułowanymi mobilizacją i ogłosił powołanie zapasowych części gmin. Brygadjer ten został aresztowany.

MOWA POINCARÉ.

Parvz. Poincaré na bankiecie „Paryskiego oddziału Ligi oświatowej” oświadczył, że niema takiego narodu, któryby absolutnie panował nad wyładkami. Wszystkie narody mają interesy wzajemne ze sobą się krzyżujące i sprzeczne. Najbardziej pokojowo usposobione muszą posiadać siłę niezbędną, aby w razie konieczności mieć możność obronić się przed napacją na dobro moralne i materialne.

PODPISANIE UMOWY.

Madryt. Podpisana została umowa francusko-hispańska w sprawie Marokka.

TYTUŁ KSIAŻĘCY.

Madryt. Rodzina Canaleja przyznany został tytuł księcia.

POSELSTWO MONGOLSKIE.

Urga. Organizuje się poselstwo do Petersburga, w celu wyrażenia wdzięczności i złożenia darów Najjaśniejszemu Panu. Do poselstwa należą: minister spraw zagranicznych książę Kardin-dan-dyń, dwóch urzędników tegoż ministerjum i tłumacz.

Ulasiataj. Konwój miejscowego konsultatu wzmożony został do 120 żołnierzy. W tych dniach oczekiwane jest przybycie 500 koczów z działami maszynowymi.

KARA ŚMIERCI.

Nowy Jork. Czterech przestępców, którym dowiedziono zamordowanie Rosenthala, skazani zostali na śmierć.

(Telegramy specjalne „Kur. Lit.”).

POSZUKIWANIE DMOWSKIEGO.

Łwów. „Słowo Polskie” donosi, że w niedzielę policja poszukiwała tu Romana Dmowskiego, który miał tu przy-

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście.

Projektowane jest przeszkolanie granie gubernji piotrkiwskiej i kaliskiej (z Królestwa).

Ks. Zuzanna Czartoryska darowała biskupstwu krakowskiemu pałac w Woli Justowskiej (z za kordonu).

Ministerjum spraw wewnętrznych zamierza opracować szereg przepisów, dotyczących m. in. konsystorzów i seminarjów duchownych katolickich (inf. i pogł.).

Rząd zamierza wnieść do Dumy szereg nowych praw ograniczających, dotyczących Finlandji (inf. i pogł.).

W Kijowie odbył się „Dzień słowiański” (telegr.).

Na Kaukazie — trzęsienie ziemi (telegr.).

W ciągu dnia wczorajszego w prasie europejskiej panował ton bardziej spokojny. W sytuacji żadnych zmian niema. We Lwowie odbyły się demonstracje antyrosyjskie. Turcja zwraca się ku Niemcom. (Wojna na Bałkanach).

Mongolija wysłała specjalne poselstwo do Petersburga (telegr.).

Japonia i Chiny toczą rokowania tajemne (telegr.).

